

Busturialdea-Urdaibain tokiko nekazaritzako elikagaien sektorea dinamizatzeko Ekintza Plana

2023ko urtarrila

EDUKIA

---

1. Busturialdea-Urdaibaiko Nekazaritzako Elikagaien Estrategia 2030	3
1.1. Aurrekariak	3
1.2. Misioa, ikuspegia eta balioak	6
1.3. Helburu estrategikoak	7
1.4. Gobernantza	7
2. Diagnostikoa	8
2.1. Ahulguneak	8
2.2. Mehatxuak	9
2.3. Indarguneak	10
2.4. Aukerak	11
3. Busturialdea-Urdaibain tokiko nekazaritzako elikagaien sektorea dinamizatzeke Ekintza Plana	12
1. ekintza-ildo Inplikaturako erakundeak koordinatzea eta dinamizatzea	13
2. ekintza-ildo Lur-eskuragarritasuna eta nekazaritza-eragile berriak sartzea	17
3. ekintza-ildo Nekazaritza-sektorea profesionalizatzea	21
4. ekintza-ildo Tokiko eta sasoiko produktu ekologikoen banaketa	26
5. ekintza-ildo Sentsibilizazioa eta komunikazioa	29

Busturialdea-Urdaibaiko Nekazaritzako Elikagaien Estrategia 2030

1.1 Aurrekariak

Urdaibai Biosfera Erreserbaren balioekin bat etorritik, eskualdeko nekazaritza-jarduera dinamizatzeko lantalde bat martxan jarri zuten 2020ko urrian Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailaren mendeko Urdaibai Biosfera Erreserbako Zerbitzuak eta Urremendi Landa Garapen Elkarteak, Bizkaiko Foru Aldundiarekin, ENEEKekin, HAZIrekin, JANGURIErekin, LORRArekin eta NEIKERekin batera.

Lehen sektoreak bizi dituen zailtasunak ez datoz bat tokiko produktuaren eskari gero eta handiagoarekin. Hori dela eta, inplikaturako erakundeek ikuspegi estrategiko bat adostu behar dute, tokiko nekazaritzako elikagaien sistemen erronka nagusiei erantzuteko, bai eta dinamizazio-plan bat zehaztu ere, epe labur, ertain eta luzerako ekintza espezifikoak babestu, koordinatu eta proposatzeko.

Busturialdea-Urdaibai lehen sektoreko jardueretan aritu izan da historikoki, nekazaritzan, abeltzaintzan, basogintzan eta itsas-jardueretan. Askotariko eskualdea da, eta ekoizpen-orientazio desberdinek presentzia nabarmena izan dute, batez ere udalerrri landatarrenetan. Baina azken urteotan, nekazaritza-sektorearen garrantzia gero eta txikiagoa da. Ez da nekazaritza-azalerarik galtzen, baina bai aktiboak eta tokiko dinamismoa.

Gaur egun, nekazaritza-ekoizpena, funtsean, baratze- eta fruta-sektoreetara mugatzen da, baita behi-aziendara ere, eta ustiategi horiek oso gutxitan izaten dute orientazio profesionala. Izan ere, gehienek bigarren mailako izaera dute, eta errenta osatzeko edo autokontsumorako dira, eta oso urriak dira lehentasunezko nekazaritza-ustiategiak. Industria- eta zerbitzu-sektoreak landan jardun lezakeen lanekuaren zati handi bat hartzen du, eta, ondorioz, eskualdeko baserri gehienak desprofesionalizatu egiten dira eta nekazaritza-jarduera mistoa eratzen da. Jarduera horrek, alde batetik, sektoreak jarraitzea ahalbidetzen du, baina, bestetik, bere ekoizpen- eta merkataritza-egiturak ahultzen ditu.

Eskualdeko ustiategi kopuruaren beherakada etengabea izan da azken hamarkadetan. Nekazaritzako Ustiategiaren Erregistroaren arabera, 2020an 1.431 ustiategi daude erregistratuta; horietatik, 406 ustiategik soilik eskaintzen diote ekoizpenaren zati bat salmentari, eta, merkatura bideratuta eta 0,5 NLU baino gehiagorekin, nekazaritzako 61 ustiategi profesional baino ez daude. Datu horiek erakusten dute gaur egun nekazaritza-jardueratik profesionalki bizi diren pertsonen kopurua oso txikia dela.

Ekoizpen-tipologiei dagokienez, hasi berriak gero eta gehiago bideratzen dira nekazaritza-ekoizpen ekologikoaren eta merkaturatze-bide laburren aldeko apustua egiten duten eredueta. Busturialdea-Urdaibain, ziurtatutako nekazaritza azalera ekologikoa % 10,26 handitu da azken hamar urteetan, eta, tokiko elikagaien ekoizpenaren diagnostikoaren arabera, eskualdea nabarmendu egiten da tokiko produktua merkaturatzeko bide laburren indarragatik. Argudiatu da zuzeneko salmentako eredu berriek ere ezarpen ona dutela inguruan, eta jantoki kolektiboen hornidura aukera bat izan daitekeela eskualdeko lehen sektorearentzat.

Ilido horretan, Busturialdea-Urdaibaik ikastetxe aitzindariak ditu eskola-jantokietan autokudeaketa-ereduaren ezarpenean eta tokiko lehengaien erabileran. Jangurie ekimenak gaur egun 16 ikastetxe biltzen ditu, helburu dutenak jantokia jasangarria, osasungarria eta tokikoa izatea. Horrek aukera ematen du tokiko ekoizpena antolatzeko, eskola-jantokiak hornitzeko, baina baita beste jantoki kolektibo batzuk hornitzeko ere, hala nola egoitzak.

Ekoizpen potentzialaren eta jantoki kolektiboetako kontsumo potentzialaren arteko balantzea egin ondoren, ondorioztatu da eskualdeko ekoizle profesionalek nahikoa ekoizpen-ahalmen dutela eskualdeko jantoki kolektiboen etorkizuneko eskari potentzialari aurre egiteko, baldin eta ekoizpena horretara bideratzen badute. Ekoizpenak eskaria gainditzen du azpisektore guztietan, frutagintzan izan ezik.

Gaur egungo eskarirako ekoizpen-ahalmen nahikoa dagoen arren, iradokitzen da hainbat estrategiarekin edo horien arteko konbinazioarekin bermatuta egon litekeela hornidura eskariaren hazkunde hipotetiko batean: jantokietara bideratutako ekoizpenaren ehunekoa handitzea, eskualdeko ustiatzei dagozkien beste azalera batzuk erabiltzea, lursail berriak eskuratzea edo eskualdean ustiatzei profesional berriak sartzea.

Beraz, une egokia da eskualdeko eskola-jantokien sare bat bultzatzeko eta indartzeko, zeinak beste jantoki kolektibo batzuetara hedatzeko aukera duten. Gainera, hori eskatzen du gizarteak, eta bada abian jartzeko lanean ari den ekimen bateratu bat ere.

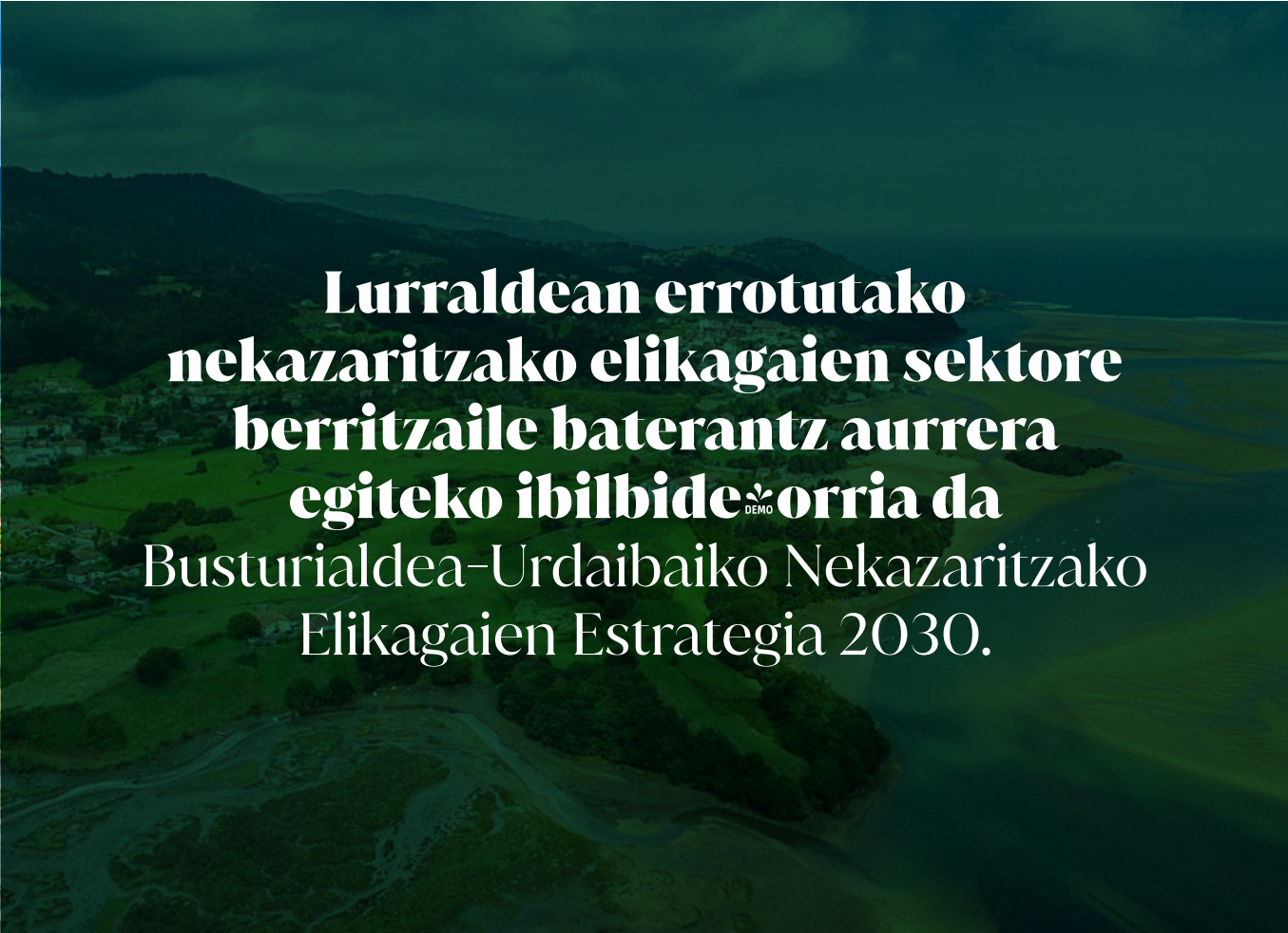
Hori horrela, honako hauek dira egoera aztertzean sortzen diren galderetako batzuk, tokiko nekazaritzako elikagaien sistemei buruz:

- *Nola eragin diezaioke ekoizpenari jantoki kolektiboek tokiko produktu ekologikoen eskaria handitzeak?*
- *Nork elikatuko du Busturialdea-Urdaibaiko biztanleria modu jasangarrian datozen urteetan?*
- *Nolakoak izango dira nekazaritzan arituko diren pertsonak?*
- *Zein dedikazio-profil izango dute nekazaritza-ekoizpenarekin lotuta?*
- *Zer nekazaritza-enpresa mota nagusituko da eskualdean?*
- *Nola eragingo diete nekazaritza-dinamika berriek Urdaibai Biosfera Erreserbaren balioei?*
- *Zer egin dezakete administrazio publikoek egoera jasangarrien alde lan egiteko?*
- *Zein da antzemandako erronkei erantzutera bideratutako jarduketak koordinatzeko eta abian jartzeko modurik onena?*

Zalantza horiek ezagutza sortuz eta datozen urteetan nahi den errealitatea planifikatuz baino ezin dira argitu. Egungo egoerari buruzko datuak izateak erraztu egiten du nazioartean zein tokiko eskalan estrategiak implementatzea. Horretarako, lantaldea eskualdeko indarguneak eta ahulguneak antzematen ari da nekazaritzako elikagaien sektoreari, elikadura jasangarriari eta lurraldeen arteko orekari dagokienez. Hori dela eta, funtsezkoa da ahaleginak batzea modu koordinatuan lan egiteko eta ekintzak lehenbailehen implementatzen hasteko.

Busturialdea-Urdaibaiko Nekazaritzako Elikagaien Estrategia 2030 dokumentuak honakoa egin nahi du:

- *Busturialdea-Urdaibaiko nekazaritza- eta elikagaigintza-sektorerako plangintza estrategikoa.*
- *2030erako Busturialdea-Urdaibain nekazaritzako elikagaien zer eredu nahi den adostea.*
- *Lurraldearen premien arabera jarraitu beharreko helburu estrategikoak lehenestea.*

**Lurraldean errotutako
nekazaritzako elikagaien sektore
berritzaile baterantz aurrera
egiteko ibilbide orria da**
Busturialdea-Urdaibaiko Nekazaritzako
Elikagaien Estrategia 2030.

1.2 Misioa, ikuspegia eta balioak

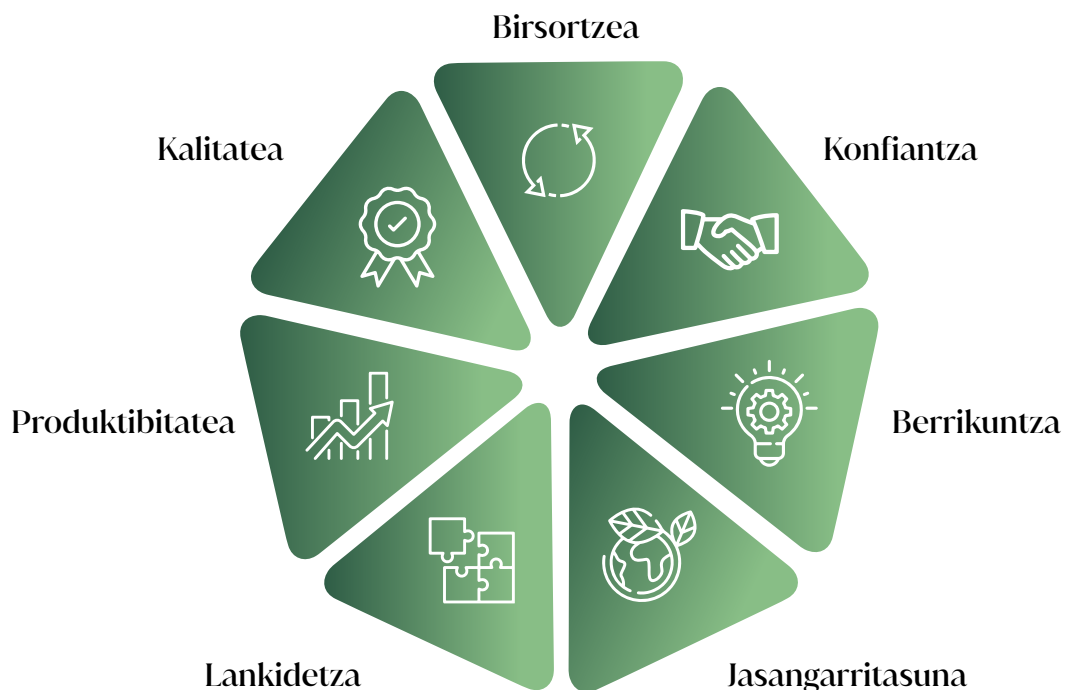
Misioa

Tokiko nekazaritza-sektorea indartzea, egungo sareari eta nekazaritza-enpresa berriei laguntzeko tresna berritzaileen bidez, elikagai osasungarriak ekoizteko eta Busturialdea-Urdaibaiko natura-ingurunea zaintzeko.

Ikuspegia

Ekosistema berritzaile bat finkatzea, zeinak Busturialdea-Urdaibai tokiko nekazaritzako elikagaien ekintzailtzarako aukera-lurralde bihurtuko duen, gai izango dena Urdaibai Biosfera Erreserbaren balioekin bat datozen elikagaiak ekoizteko.

Balioak

1.3 Helburu estrategikoak

- *Ekosistema berrizaile bat sortzea, tokiko nekazaritza-enpresen bideragarritasun ekonomikoa, soziala eta ingurumenekoa errazteko.*
- *Nekazaritza-ekintzaitza profil berriak erakartzea, zeinak tokiko sarea berrituko duten, nekazaritza-ekoizpen jasangarrian oinarrituta.*
- *Konfiantza sortzea tokiko nekazaritzako elikagaien sektorea dinamizatzen duten eragile publiko eta pribatuen artean.*
- *Tokiko eta sasoiko ekoizpen ekologikoan oinarritutako elikagai osasungarriak eskuratzen laguntzea.*
- *Planteamendu argi, erraz eta zuzen bat egituratzea, sektorea duintzeko eta herritarrak elikagai jasangarriak erostera bultzatzeko.*

1.4 Gobernantza

Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailaren mendeko Urdaibai Biosfera Erreserbako Zerbitzuak eta Urremendi Landa Garapen Elkarrekin bultzatu dute Busturialdea-Urdaibaiko Nekazaritzako Elikagaien Estrategia 2030, Bizkaiko Foru Aldundiarekin, ENEEKekin, HAZIrekin, JANGURIErekin, LORRArekin eta NEIKERekin batera.

Urdaibai Biosfera Erreserbaren balioekin bat etorritik, eskualdeko nekazaritza-jarduera dinamizatzeke lantalde bat martxan jarri zuten eragile horiek 2020ko urrian. 2021ean, hainbat lan-saiotan parte hartu zuten, nekazaritza- eta elikagaigintza-gaiak lantzen dituen ibilbide-orriaren definizioan aurrera giteko, lurraldeari eta bertako eragileei lotutako tokiko ikuspegitik.

Lantaldearen helburua honakoa da: ekintza espezifikoak babestu, koordinatu eta proposatzea, tokiko eta sasoiko elikagai ekologikoen ekoizpen- eta kontsumo-beharrei erantzuteko. Busturialdea-Urdaibaiko Nekazaritzako Elikagaien Estrategia 2030 gauzatzeko malgutasuna emateko, organo egonkorrek egon daitezkeela aurreikusten da, hala nola talde eragilea, eta premien arabera martxan jarriko diren beste baliabide batzuk, hala nola aldi baterako gaikako taldeak.

Diagnóstico

2.1 Ahulguneak

Baserriaren egiturazko errealitatea, ustiategiari lotutako etxebizitza gisa, eta horrek nekazaritza-finkak eskualdatzeko eragiten dituen zailtasunak.

Baserritarraren ikuspegi tradizionala: errentagarritasun urriko eta bizi-kalitate mugatuko lanbidea.

Profesionaltasun-maila baxua eta enpresa-antzerio txikia duten nekazariak: 74 pertsonaren jarduera-profesional nagusia baino ez da nekazaritza.

Frutagintzara bideratutako eta tokiko eskari potentzialari erantzuteko gai diren nekazaritza-ustiategien eskasia.

Nekazaritza-ekoizpen berrietarako lur optimo gutxi izatea (15 lursail eta 14,93 hektarea guztira).

Eskualdearen ezaugarrietara eta ekoizpen-ereduetara egokitutako prestakuntza espezifikorik ez izatea.

Nekazaritzarako lur erabilgarriaren beharrak mugatu egiten du, luraren jabetza eta lurzorua espekulazioa oztopo handia direlako.

Produktuaren sasoikotasun handia: produktu fresko asko dago udan, eskola-jantokietan kontsumitzen ez denean.

Kiwi da ekoizpen-profesional handiena duen fruta, baina ez da kontsumitzen eskola-jantokietan.

2.2 Mehatxuak

Klima-larrialdi globalaren ondorioen eta eraginen goranzko joera.

EAEko nekazaritzako elikagaien sektorearen indar beherakorra (BPGd-ren % 0,84).

«Young farmer problem», Europako nekazaritza-sektorearen eta landa-munduaren erronka estrategikoa.

Nekazaritza-jardueraren gogortasuna eta arduraldi etengabea.

Nekazaritza-lanaren ikusgarritasun eta balorazio txikia.

Genero-desberdintasuna.

Belaunaldi-txandaketarik eza eta eskulan kalifikaturik eza.

Lurzoruaren erabilerarako lehia nekazaritzakoak ez diren beste jarduera batzuekin.

Beste ekoizpen-sektore batzuetan lan egiteko erraztasuna.

Sartzen direnen paradoxa: kokatzen diren pertsonak ez dira nekazaritza-eskoletatik pasatzen, eta prestatzen direnak ez dira nekazaritzaren sektorean kokatzen.

Nekazaritzako profil berrientzat laguntza-tresna nahikorik eza.

Gernikako azokan erreleborik eza, ez ekoizleen artean, ezta kontsumitzaileen artean ere.

2.3 Indarguneak

2020an sortutako nekazaritza-sektoreko Lan Mahaia.

Busturialdea-Urdaibain lehen sektorean lan egiten duen biztanleriaren ehunekoa (% 3,46) Bizkaikoa (% 0,87) baino handiagoa da.

Eredu jasagarrietan kalitatezko ekoizpena izateko baldintza klimatiko eta agronomiko aproposak.

Busturialdea-Urdaibaiko tokiko elikagaiak kalitate handikotzat jotzea.

Babarrunaren, piperraren eta txakolinaren aitortza.

Ziurtatutako nekazaritzako azalera ekologikoaren goranzko joera, azken 10 urteetan (% 10,26).

Busturialdea-Urdaibai tokiko produktuaren merkaturatze-bide laburren indarragatik eta balioagatik nabarmentzen da.

Nekazaritzako elikagaien arloko ekintzailtza eta berrikuntza babesten duten erakundeen sarea (HAZI, NEIKER, LORRA, etab.).

Nekazaritza Lurren Funtsa, lurra eskuratzeko prozesuak errazteko.

Naturagune Babestuetako Turismo Jasagarriaren Europako Gutuna (TJEG).

Ekoizpen Ekologikoa Sustatzeko Plana, ekoizpen ekologikoa areagotzeko, transformazio-eta merkaturatze-katea garatzeko eta tokiko produktu ekologikoen eskaria indartzeko.

Nekazari Gazteentzako Gaztenek Plana (2020), sektorean lehen aldiz kokatu nahi duten gazteei laguntzeko.

Jantoki kolektiboak hornitzen esperientzia duen nekazaritza-ustiategien taldea.

Jantoki kolektiboak hornitzeko eta haien ekoizpena dibertsifikatzeko interesa duten gazteak, erosketa-konpromisoarekin.

Eskualdean kokatutako elkarteak, kontsumo-taldeak eta/edo kooperatibak.

Baserritik Gernikara merkaturatzeari begira antolatutako ekoizleak.

Jangurie ekimenak 16 ikastetxe biltzen ditu, helburu dutenak jantokia jasagarria, osasungarria eta tokikoa izatea.

2.4 Aukerak

Nekazaritzako elikagaien paradigma aldatzearen aldeko nazioarteko arau-esparrua (2030 Agenda eta European Green Deal).

Hurbileko eta sasoiko ekoizpen eta kontsumo arduratsuaren kontzientzia handitzea.

Lehen sektorearen garrantzia biodibertsitatea kontserbatzeko eta Urdaibai Biosfera Erreserbari nortasuna ematen dion paisaia sortzeko.

Eskualdeko eta tokiko merkatuaren beharretara egokitzen diren tokiko fruta bariatateak esploratzeko aukera.

Baratze-ustiategi ekologikoen bideragarritasun ekonomikoa errazteko prestakuntza biointentsiboa ezartzeko aukera.

Basque Green Dealek, helburu estrategikoetan, belaunaldien arteko erreleboa lehenesten du lehen sektorean, bai eta nekazaritza ekologikoa eta 0km-ko produktua babestea ere.

Busturialdea-Urdaibaiko lehen sektorearen gaztete-arazoa geldiarazteko eragile profesional berriak sartzeara.

Administrazioak interesa izatea ekoizpenerako behar den gutxieneko nekazaritza-azalera lortzeko egokitzat jotako lurzatiak erosteko.

Eskualdean nekazaritzako test gune bat sortzea, sektorean sartzeko prozesuak errazteko eta ekoizpen-eredu berritzaileen ispilu gisa.

Biosfera Erreserbako Nekazaritza Kontratua, nekazaritza-ekoizpenaren eta natura-ingurunea zaintzearen arteko konpromiso gisa.

Jantoki kolektiboak hornitzeko eskari gero eta handiagoa.

Jantoki kolektiboan kudeaketari buruzko araudia aldatzeko aukera, tokiko elikagaiak zuzenean hornitzea errazteko.

Busturialdea-Urdaibain tokiko nekazaritzako elikagaien sektorea dinamizatze Ekintza Plana

	EKINTZA-ILDOA	JARDUKETA	EPEA	INBERTSIOA
	Inplikaturako erakundeak koordinatzea eta dinamizatzea	1.1 Lantaldea koordinatzea eta dinamizatzea 1.2 Nekazaritza- eta elikadura-sektorean interesa duten erakunde berriak sartzea 1.3 Tokiko eragileen artean konfiantzazko dinamikak sortzea	Laburra Laburra Laburra	Txikia Txikia Txikia
	Lur-eskuragarritasuna eta nekazaritza-eragile berriak sartzea	2.1 1 Belaunaldi-erleborako eta nekazaritza-ekintzaitzarako laguntza-baliabideak ezagutaraztea, tokiko mailan 2.2 Ekintzaileei eskura dauden lurzatiak ematea 2.3 Nekazaritzako test gune bat sortzea eta dinamizatzea	Laburra/Ertaina Laburra Ertaina	Ertaina Ertaina/Handia Handia
	Nekazaritza-sektorea profesionalizatzea	3.1 Egungo aholkularitza- eta laguntza-zerbitzuak lurraldearen beharretara egokitzea 3.2 Frutagintza ekologikoan «saiakuntza erakusgarri» bat egitea 3.3 Lurraldeko ekoizpeneko eta kudeaketako eredu alternatiboak aztertzea 3.4 Dibulgazio-jarduerak eta ezagutza trukatzeko jarduerak antolatzea	Laburra/Ertaina Ertaina Ertaina Laburra	Txikia/Ertaina Ertaina Ertaina Txikia
	Tokiko eta sasoiko produktu ekologikoen banaketa	4.1 Jantoki kolektiboetan elikagai jasagarrien kontsumoa areagotzea sustatzea 4.2 Tokiko nekazaritzako elikagaien azpiegitura bat abian jartzea aztertzea	Laburra Ertaina/Luzea	Txikia Handia
	Sentsibilizazioa eta komunikazioa	5.1 Eskualdeko ikastetxeetan sentsibilizazio-jarduerak egitea 5.2 Busturialdea-Urdaibaiko herritarrei zuzendutako kanpaina bat egitea sektorea duintzeko	Laburra Ertaina	Txikia Ertaina

1. ekintza-ildoak

Inplikaturako erakundeak koordinatzea eta dinamizatzea

Helburua

Ekintza Plana modu koordinatuan ezartzea, eskualdean inplikaturako erakunde guztien parte-hartzearekin.

Azalpena

Ekintza Plan honetan proposatzen diren ekintzak gauzatzeko, ezinbestekoa da lurraldeko eragile guztien konpromisoa, komunikazioa eta elkarlana, norabide berean aurrera egiteko.

Horregatik, hiru jarduketa zehazten dira. Lehenengoa, lantaldearen lanarekin jarraitzeko; bigarrena, eskualdeko nekazaritza- eta elikagaigintza-sektorea dinamizatzeko zereginetan erakunde berriak sartzeko; eta azkena, garatuko diren ekintzetan inplikaturako eragile guztien artean konfiantza sortzeko.

---

1. EKINTZA-ILDOA

Inplikaturako erakundeak koordinatzea eta dinamizatzea

1.1. JARDUKETA

Lantaldea koordinatzea eta dinamizatzea

EPEA

Laburra

INBERTSIOA

Txikia

AZALPENA

Urdaibai Biosfera Erreserbaren balioekin bat etorritik, eskualdeko nekazaritza-jarduera dinamizatzeke jarri zuten martxan lantaldea 2020ko urrian. Ekintza Plana gauzatzeko baterako lan koordinatuari eta adostuari eusteko beharrari erantzuten dio horrek.

HELBURUAK

- Ekintza Plana garatzeko ikuspegi adostua izatea.
- Nekazaritza- eta elikagaigintza-gaien inguruko tokiko beharrei erantzun bateratua ematea.

JARDUERAK

- Ekintza Plana martxan jartzea, egokitzea eta ebaluatzea.
- Aldi baterako gaikako lantaldeak sortzea.
- Proiektu estrategikoak modu koordinatuan prestatzea.
- Jarduketaren finantzaketa-iturriak baloratzea.

ERAGILE NAGUSIAK

Urremendi Landa Garapen Elkarte / Urdaibai Biosfera Erreserba

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Neus Monllor

1. EKINTZA-ILDOA

Inplikaturako erakundeak koordinatzea eta dinamizatzea

1.2. JARDUKETA

Nekazaritza- eta elikadura-sektorean interesa duten erakunde berriak sartzea

EPEA

Laburra

INBERTSIOA

Txikia

AZALPENA

Tokiko nekazaritza- eta elikadura-sektorea dinamizatzeko interesa duten erakunde gutxi batzuekin sortu da lantaldea. Aurreikusten da etorkizunean erakunde berriak batu ahal izango direla lantaldera, uneko beharren eta horiei erantzuteko antolatzen diren proiektuen arabera. Jarduketa honek lantaldean erakunde berriak sartzea aurreikusten du.

HELBURUAK

- Nekazaritza- eta elikadura-gaietan interesa duten erakundeen arteko sare-lana erraztea tokiko mailan.

JARDUERAK

- Ekintza Planeko jardueretan parte hartzeko interesa duten erakundeak identifikatzea.
- Interesa izan dezaketen lurraldeko erakundeei Ekintza Plana jakinaraztea.
- Interesa duten erakundeak lantaldearen dinamiketan sartzea.

ERAGILE NAGUSIAK

Urremendi Landa Garapen Elkarte / Urdaibai Biosfera Erreserba

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Neus Monllor

1. EKINTZA-ILDOA

Inplikaturako erakundeak koordinatzea eta dinamizatzea

1.3. JARDUKETA

Tokiko eragileen artean konfiantzazko dinamikak sortzea

EPEA

Laburra

INBERTSIOA

Txikia

AZALPENA

Sektoreak dituen kezkek biltzeko beharra antzeman da, banaka eta modu pertsonalizatuan, zein taldeka eta modu informala goan, nekazaritza-sektoreak eskualdean gaur egun bizi duen egoera ezagutzeko.

Nekazaritza-sektoreko enpresak lurralde berean daude, eta zailtasun, ideia edo kezka asko partekatzen dituzte, baina ez dago horiek adierazteko gunerik, ez berdinen artean, ez eta talde eragileko erakundeen artean ere.

HELBURUAK

- Nekazaritza-sektoreari lotutako beharrak eta informazioa barneratu eta partekatzeko guneak sortzea.
- Parte-hartzaileei Ekintza Planaren berri ematea.
- Ekintza Planarekin lotutako ideiak partekatu eta/edo proposatzea.
- Sektorearen eskakizunei arreta pertsonalizatua eskaintzea.

JARDUERAK

- Eskualdean laguntza pertsonalizatua izatea sektorearen eskakizunei erantzuteko.
- Busturialdeko hainbat udalerritan bilerak prestatzea nekazaritza-sektoreko hainbat gai gune kolektibo batean partekatzeko.

ERAGILE NAGUSIAK

Urremendi Landa Garapen Elkarte / Baserritik Urdaibaira

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Urdaibai Biosfera Erreserba / Neus Monllor

2. ekintza-ildo

Lur-eskuragarritasuna eta nekazaritza-eragile berriak sartzea

Helburua

Ekoizpen- eta merkataritza-eredu jasangarriak dituzten nekazaritza-eragile berriei sektorerara sartzen laguntzea.

Azalpena

Sektorean eragile berriak sartzeko, beharrezkoa da gune erakargarri bat sortzea; hain zuzen, lurrerako sarbide konplexua erraztea, dagoeneko norabide horretan lan egiten duten lurraldeko erakundeen eta entitateen laguntza-baliabideen bidez. Estrategikotzat jotzen da tokiko mailan diskurtso erakargarri bat sortzea, belaunaldi berriek nekazaritzaren sektorean etorkizuneko aukera bat ikus dezaten. Gero eta anitzagoak dira nekazaritza-sektorerara sartzen diren langile-profilak eta ekoizpen-ereduak. Ekintza-ildo honetan, hainbat baliabide baloratzen dira, aukerak eman ahal izateko nekazaritza-sektorean aritu nahi duten eta laneratzeko prozesu progresiboan laguntza espezifikoa behar duten pertsona guztiei.

Hiru jarduketa aurkezten dira. Lehenengoak, Bizkaian lehendik dauden baliabideak baliatzea du helburu, pixkanaka sartzeko prozesuak errazteko. Izan ere, kontuan izan behar dira eskualdeak dituen berezitasunak, zati handi bat Urdaibai Biosfera Erreserbaren barruan baitago. Bigarrena, lurraren merkatua mobilizatzea zuzenduta dago. Eskualdean, mugatuak dira ekoizpenerako nekazaritza-finka optimoak eskuratzeko aukerak. Hainbat baliabide proposatzen dira belaunaldi berriei lurrerako sarbidea errazteko. Hirugarrena proiektu berritzailea da, familiako nekazaritza-loturarik gabeko nekazari berrien esperimendazio-fasea errazteko. Nekazaritza-bokazioa duten pertsonen enpresa-eredua eta gaitasun ekintzailea aztertzea da helburua.

2. EKINTZA-ILDOA

Lur-eskuragarritasuna eta nekazaritza-eragile berriak sartzea

2.1. JARDUKETA

Belaunaldi-erreleborako eta nekazaritza-ekintzailtzarako laguntza-baliabideak ezagutaraztea, tokiko mailan.

EPEA

Laburra/Ertaina

INBERTSIOA

Ertaina

AZALPENA

Belaunaldi-erreleborik eza da eskualdeko nekazaritza-jardueran antzemandako ahulgune nagusietako bat. Tokiko eta sasoiko produktu ekologikoa dinamizatzeko, beharrezkotzat jo da lurraldean eredu jasangarrietan ekoizten duten pertsonen kopurua handitzea.

Gainera, eskualdearen zati handi bat Urdaibaiko Biosfera Erreserban dago, eta lurraldean kokatzeko interesa duten pertsonak kontuan hartu behar dituzte lurraldearen ezaugarriak.

HELBURUAK

- Tokiko mailan rol proaktiboa hartzea belaunaldi-erreleboa eta nekazaritza-ekintzailtza babesteko.
- Busturialdea-Urdaibai eskualdean nekazaritza-ekintzailtzarako aukerak sortzea.

JARDUERAK

- Dauden laguntzak, Biosfera Erreserbaren berezko ezaugarriak eta baliabideak indartzea eta ezagutaraztea, belaunaldi-erreleborako eta nekazaritza-ekintzailtzarako zuzendutako informazio-liburuxka baten bidez.
- Teknikari eta politikariak nekazaritza-gaietan informatzea, prestatzea eta gaitzea, ekintzailtzarako eta sektorearen profesionalizaziorako ikuspegi proaktiboa oinarri hartuta.
- Proba pilotu bat egitea nekazaritzako langile berrien proiektuei laguntzen dieten tokiko aholkulariekin.
- Jarduketaren finantzaketa-iturriak baloratzea.

ERAGILE NAGUSIAK

Asociación de Desarrollo Rural Urremendi / Hazi

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Reserva de la Biosfera de Urdaibai / Neus Monllor

2. EKINTZA-ILDOA

Lur-eskuragarritasuna eta nekazaritza-eragile berriak sartzea

2.2. JARDUKETA

Ekintzaileei eskura dauden lurzatiak ematea

EPEA

Ertaina

INBERTSIOA

Ertaina/Handia

AZALPENA

Nekazaritza-enpresa berriak sortzeko lur emankor eta optimoak eskuratzeko zailtasuna da belaunaldi berriek duten oztopo nagusietako bat. Ildo horren diagnostikoak agerian uzten ditu gaur egun eskualdean dauden aukera urriak. Horregatik, prozesu hori erraztu dezaketen hainbat jarduera proposatzen dira.

HELBURUAK

- Nekazaritza-sektoreko langile berriei lur-eskuragarritasuna erraztea.
- Bizkaiko Foru Aldundiaren Nekazaritza Lurren Funtza tokiko mailan dinamizatzea.

JARDUERAK

- Finkak eskualdatzeko interesa duten jabeak identifikatzea eta datu-base bat sortzea.
- Eskuragarri dauden finken aldameneko lurzatiak erosteko aukera eta/edo horietara sartzeko beste modu batzuk baloratzea, nekazaritzako gutxieneko azalera lortzeko.
- Dauden baliabideen bitartez bitartekaritza- eta laguntza-prozesuak eskaintzea.
- Beste aukera batzuk aztertzea proiektu berezietan, hala nola Etorkintza Elkargoan edo LURKOIn.
- Jarduketaren finantzaketa-iturriak baloratzea.

ERAGILE NAGUSIAK

Urremendi Landa Garapen Elkarte / Bizkaiko Foru Aldundia

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Urdaibai Biosfera Erreserba / Lorra / Hazi / Neus Monllor

2. EKINTZA-ILDOA

Lur-eskuragarritasuna eta nekazaritza-eragile berriak sartzea

2.3. JARDUKETA

Nekazaritzako test gune bat sortzea eta dinamizatzea

EPEA

Ertaina

INBERTSIOA

Handia

AZALPENA

Azken urteotan, gora egin du zuzenean nekazaritza-jatorririk ez duten pertsona ekintzaileen profilak. Behin prestakuntza jasota, askori esperientzia praktikoa falta zaie sektorean sartzeko eta nekazaritza-enpresa sortzeko prozesua hasi aurretik. Behar horri erantzuteko, nekazaritzako test gune bat sortzea eta dinamizatzea baloratzen da, zeinak aukera emango duen eskualdean kokatu nahi diren nekazaritza-enpresa berrien proiektu berritzaileak probatzeko.

HELBURUAK

- Nekazaritza-sektorean pixkanaka sartzea erraztea.
- Esperimentatzeko aukera ematea nekazaritzako prestakuntza duten baina sektorean esperientzia gutxi duten ekintzaileei.
- Nekazari berriei lurraldean kokatutako proiektu ekintzailea garatzen laguntzea.
- Nekazari-lanbideari buruzko diskurtso konstruktiboa, baikorra eta hurbila sortzea.

JARDUERAK

- HAZTEGIAko nekazaritzako test gunearekin elkarlanean aritzea.
- Nekazaritzako Test Guneen Sarearen lana jarraitzea.
- Eskualdean proiektuaren bideragarritasuna aztertzen duen ekintza-plan bat idaztea.
- Finka bat bilatzea nekazaritzako test gune iraunkor bat inplementatzeko.
- Jarduketaren finantzaketa-iturriak baloratzea.

ERAGILE NAGUSIAK

Urremendi Landa Garapen Elkarte / Hazi

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Bizkaiko Foru Aldundia / Neus Monllor

3. ekintza-ildo Nekazaritza-sektorea profesionalizatzea

Helburua

Nekazaritza-sare berritzailea indartzea, zeina gai den hurbileko salmentarako tokiko eta sasoiko produktu ekologikoa hornitzeko.

Azalpena

Tokiko nekazaritza-sektorea murrizten joan da azken urteotan, eta, horrekin batera, elikagaiak ekoizten dituzten pertsonen kopurua ere bai. Gainera, zenbait kasutan ikusi da ekoizpen- eta merkaturatze-tekniketan ezagutza profesionalik ez dagoela. Aldi berean, zenbait ekoizlek profesionalizazio-prozesuan laguntza espezifiko jasotzeko interesa agertu dute, nekazaritza-ustiategiak bideragarriak eta errentagarriak izatea ahalbidetzeko.

Lau jarduketa zehazten dira ildo horretan. Lehenak nekazaritza-enpresei zuzendutako egungo aholkularitza- eta laguntza-zerbitzua indartu nahi du, izan ere, laguntza espezifikoagoa eta tokiko errealitatera egokituagoa eskatzen dute. Horretarako, Bizkaiko ekosisteman dauden baliabideak indartzea aurreikusi da, egungo ekoizleen beharrei erantzuteko. Helburua ekoizpenak eredu jasangarrietara bideratzea da, zeinak nekazaritzako elikagaien sistemen bideragarritasuna bermatuko duten. Bigarrena frutagintza ekologikoan saiakuntza erakusgarri bat egitean datza. Eskualdean urria da ekoizpen-orientazio hori, eta etorkizunerako aukera bat izan daiteke, dagoeneko kokatuta dauden ekoizleentzat zein ekoizpenak dibertsifikatu nahi dituzten nekazari berrientzat. Hirugarrena lurraldearen ekoizpen- eta kudeaketa-ereduak aztertzea da, epe ertain-luzera. Eskualdeak potentzial bikaina du ekoizpen-sistema jasangarrietara bideratzeko, lurraldearen kalitate-marka gisa. Ildo horretan, nekazaritzako, abeltzaintzako eta basogintzako hainbat orientaziotan ekoizpen-aukerak irudikatzea planteatzen da, zeinak balioa sortzen duten, nekazaritzan nahiz naturan. Laugarrenak dibulgazio-jarduerak eta ezagutza trukatzeko jarduerak antolatzearekin du lotura. Sektoreak eskatzen du hori, beste ekoizpen-errealitate batzuk ezagutzeko eta sare-lana sortzeko, tokiko mailan eta lurraldeko beste eremu batzuekin.

3. EKINTZA-ILDOA

Nekazaritza-sektorea profesionalizatzea

3.1. JARDUKETA

Egungo aholkularitza- eta laguntza-zerbitzuak lurraldearen beharretara egokitzea

EPEA

Laburra/Ertaina

INBERTSIOA

Txikia/Ertaina

AZALPENA

Tokiko mailan, ekoizpen-enpresa txikiei aholkularitza eta laguntza emateko beharra hautematen da, ekoizpena zein merkaturatzea hobetzeko. Gaur egun hainbat erakundek eskaintzen dituzte zerbitzu horiek, eta, beraz, lehendik dauden zerbitzuak eskualdeko errealitatera egokitzea proposatzen da, irisgarriagoak izan daitezen.

HELBURUAK

- Nekazaritza-jarduera profesionalizatzea, ekoizpen- eta merkaturatze-eredu jasangarrietan oinarrituta.
- Tokiko beharretara egokitutako aholkularitza- eta laguntza-baliabide berriak eskaintzea.
- Nekazaritza-belaunaldi berrientzat erakargarria den eskualde-eredua irudikatzea.

JARDUERAK

- Eskualdeko nekazaritza-enpresen aholkularitza- eta laguntza-beharrak identifikatzea.
- Lurraldean gaur egun eskaintzen diren aukeren mapa osatzea.
- Egungo zerbitzuak Busturialdea-Urdaibai eskualdearen beharretara egokitzea eta lurraldearen arabera sailkatzea.
- Jarduketaren finantzaketa-iturriak baloratzea.

ERAGILE NAGUSIAK

Urremendi Landa Garapen Elkarte / Hazi

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Lorra / Neus Monllor

3. EKINTZA-ILDOA

Nekazaritza-sektorea profesionalizatzea

3.2. JARDUKETA

Frutagintza ekologikoan «saiakuntza erakusgarri» bat egitea

EPEA

Laburra/Ertaina

INBERTSIOA

Ertaina

AZALPENA

Eskualdean ez dago erreferenterik frutagintza ekologikoaren ekoizpenean. Horri erantzuteko, NEIKERekin lankidetzan, saiakuntza erakusgarri bat egitea proposatzen da, fruta-arbolen hainbat barrietarekin.

HELBURUAK

- Tokiko datuak lortzea, eredu ekologikoetan fruta-arbolen hainbat barrietaren ekoizpenari buruz.
- Egungo ekoizleak eta nekazaritzako langile berriak profesionalizatzea.
- Egungo nekazaritza-ustiategien dibertsifikazioa erraztea.

JARDUERAK

- Hautemandako beharrei erantzuteko ikerketa-proiektu bat idaztea.
- Saiakuntza egiteko finka optimoa identifikatzea.
- Jarduketaren finantzaketa-iturriak baloratzea.

ERAGILE NAGUSIAK

Neikerrek

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Urremendi Landa Garapen Elkartea / Urdaibai Biosfera Erreserba / Ekolurra / Neus Monllor

3. EKINTZA-ILDOA

Nekazaritza-sektorea profesionalizatzea

3.3 JARDUKETA

Lurraldeko ekoizpeneko eta kudeaketako eredu alternatiboak aztertzea

EPEA

Ertaina

INBERTSIOA

Ertaina

AZALPENA

Ekoizpen-eredu alternatiboak aukera eredugarria dira, bai jardunean dauden ekoizleentzat, bai nekazaritza-sektorean sartu berrientzat. Diagnosi-lanean, fruta-ekoizpenerako zenbait eredu aztertu dira; estentsiboa, larratze bidez, edo baratze-ekoizpen biointentsiboa.

HELBURUAK

- Lehendik dauden ekoizpenak eredu berritzaileekin dibertsifikatzea.
- Lehendik dauden ekoizpenak profesionalizatzea.

JARDUERAK

- Beste lurralde batzuetara landa-bisitak egitea, beste ekoizle batzuen lana ezagutzeko.
- Eredu alternatiboak probatzeko proiektu berritzaileak idaztea.
- Jarduketaren finantzaketa-iturriak baloratzea.

ERAGILE NAGUSIAK

Neikerrek

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Urremendi Landa Garapen Elkarte / Urdaibai Biosfera Erreserba / Ekolurra / Neus Monllor

3. EKINTZA-ILDOA

Nekazaritza-sektorea profesionalizatzea

3.4. JARDUKETA

Dibulgazio-jarduerak eta ezagutza trukatzeko jarduerak antolatzea

EPEA

Laburra/Ertaina

INBERTSIOA

Txikia

AZALPENA

Ekoizleen artean ezagutza sortzeko eta trukatzeko beharra dago, ekoizpen- eta merkataritza-gaietan. Hori dela eta, dibulgazio-jarduerak eta ezagutza trukatzeko jarduerak antolatzea proposatzen da.

HELBURUAK

- Ekoizleek beren proiektuei buruzko ideiak, arazoak eta konponbideak partekatzeko gune bat sortzea.
- Ekoizpen-eredu berritzaileen inguruko ezagutzaren trukea erraztea.
- Ekoizleen arteko sare-lana indartzea.

JARDUERAK

- Nekazaritza-sektorearen behar espezifikoak identifikatzea, ezagutza sortzeari eta trukatzeari dagokionez.
- Gaiaren inguruko dibulgazio-jarduerak programatzea.
- Ekoizpen-orientazioetan antzekoak diren beste lurralde batzuekin eta/edo erreferentziazko proiektu berritzaileekin ezagutza trukatzeko jarduerak programatzea.
- Jarduketaren finantzaketa-iturriak baloratzea.

ERAGILE NAGUSIAK

Urremendi Landa Garapen Elkarte / Hazi / Ekolurra

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Neus Monllor

4. ekintza-ildoak

Tokiko eta sasoiko produktu ekologikoen banaketa

Helburua

Behar den azpiegitura antolatzea, tokiko eta sasoiko produktu ekologikoen ekoizpena, transformazioa, biltegitratzea eta/edo banaketa errazteko.

Azalpena

Elikadura osasungarrirako sarbidea sustatzeko, beharrezkoa da tokiko nekazaritzako elikagaien sistema indartzen duten ekintzak gauzatzea. Busturialdea-Urdaibaik lurraldeari lotutako elikadura jasangarriaren aldeko apustua egiten du. Ildo horretan, garrantzitsua da nekazaritzako elikagaien sistema osoaren balio-katea modu jasangarrian indartzea, lurraldeko produktuak lurraldean bertan ekoitzi, transformatu, banatu eta kontsumitu ahal izateko.

Ildo horretan, bi jarduketa planteatzen dira. Lehenengoaren helburua eskualdeko jantoki kolektiboetan elikadura-eredu jasangarria sustatzea da. Horretarako, Jangurie eskola-jantokien esparruan egiten ari den lana babesten jarraitzea proposatzen da, eta, aldi berean, tokiko eta sasoiko produktu ekologikoa sartzeko aukera ematen duten ikastetxe berrietara zabaltzea baloratzen da. Bigarrena produktu-eskaintza biltzeko premiari lotuta dago, haren banaketa errazteko. Horretarako, tokiko nekazaritzako elikagaien azpiegitura bat martxan jartzea baloratzen da, zeinak aukera emango duen aldi berean erantzuteko bilketa-, transformazio- eta/edo merkaturatze-beharrei.

4. EKINTZA-ILDOA

Tokiko eta sasoiko produktu ekologikoak hornitzeko eskualde mailako proiektua

4.1. JARDUKETA

Jantoki kolektiboetan elikagai jasagarrien kontsumoa areagotzea sustatzea

EPEA

Laburra

INBERTSIOA

Txikia

AZALPENA

Zenbait azterlanek erakusten dute jantoki kolektiboek ahalmena dutela tokiko nekazaritza dinamizatzeko eta zentro horietan jan ohi duten pertsonen dietak hobetzeko. Busturialdea-Urdaibain menu osasungarrietan lan egiten duen mugimendu bat dago. Jarduketa honen bidez, lan horrekin jarraitu nahi da, eta, aldi berean, jardunbide egoki hori beste zentro kolektibo batzuetara hedatu nahi da.

HELBURUAK

- Eskualdeko eskola-jantokietan dagoeneko egiten diren jarduerak sustatzea.
- Janguriek bultzatutako Urdaibaiko eskola-jantokien ekimena babestea.
- Eskualdeko jantoki kolektiboetan elikadura osasungarri eta jasagarria sustatzea.
- Tokiko produktuen kalitatea eta nekazaritza-sektorean duten eragina baloratzea.

JARDUERAK

- Tokiko produktuak banatzeko eskualdean dauden baliabideak indartzea.
- Eskualdeko jantoki kolektiboen arteko koordinazioan, logistikan eta baterako jardunean laguntzea.
- Tokiko elikagaien hornikuntzan interesa duten erakundeak identifikatzea eta sartzea, hala nola egoitzak, koloniak eta aterpetxeak (Sukarrieta, Lurraska, etab.).

ERAGILE NAGUSIAK

Jangurie

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Urremendi Landa Garapen Elkarte / Ekolurra / Neus Monllor

4. EKINTZA-ILDOA

Tokiko eta sasoiko produktu ekologikoak hornitzeko eskualde mailako proiektua

4.2. JARDUKETA

Tokiko nekazaritzako elikagaien azpiegitura bat abian jartzea aztertzea

EPEA

Ertaina/Luzea

INBERTSIOA

Handia

AZALPENA

Eskualdeko ekoizleek beharrezkoa ikusten dute tokiko nekazaritza-ekoizpenaren transformazioarekin eta banaketarekin zerikusia duten zenbait alderdi hobetzea. Horretarako, erakunde publiko eta pribatuek elkarrekin lan egiteko aukera aurreikusten da, behar horiei erantzuteko tokiko nekazaritzako elikagaien azpiegitura bat abian jartzeko.

HELBURUAK

- Eskualdeko produktuei balio erantsia sortzea.
- Aukera ematea tokiko produktua elaboratzeko sukaldetik ez duten jantoki kolektiboetatik hurbil dagoen azpiegitura batean.
- Tokiko produktua azken kontsumitzaileari hurbiltzeko aukera izatea, banaketa eta eskuragarritasuna hobetuz.
- Eskualdeko ekoizleak eta jantoki kolektiboak elkartzeko gune bat sortzea.

JARDUERAK

- Tokiko ekoizleen behar espezifikoak eta proiektu kolektibo batekiko duten konpromiso-maila aztertzea.
- Hainbat negozio-ereduren (bilketa zentroa, lantegi partekatua eta txikizkako salmentarako denda) bideragarritasuna aztertzea.
- Beste lurralde batzuetako esperientzia erreferenteak bisitatzea.
- Jarduketaren finantzaketa-iturriak baloratzea.

ERAGILE NAGUSIAK

Urremendi Landa Garapen Elkarte / Urdaibai Biosfera Erreserba

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Jangurie / Ekolurra / Neus Monllor

5. ekintza-ildoak

Sentsibilizazioa eta komunikazioa

Helburua

Nekazaritza-sektoreari eta elikadura jasangarriari buruzko mezu konstruktibo bat adostea, belaunaldi gazteenak eta tokiko biztanleak sentsibilizatzeko.

Azalpena

Ezinbestekoa da gizarteari mezu konstruktiboa helaraztea lurraldean nekazaritza-sektore aktibo eta bizia izateak duen garrantziari buruz. Batetik, ekoizleen lana ulertu eta errespetatzeko, eta, bestetik, belaunaldi berriek etorkizuneko lanbide gisa ikus dezaten.

Illo horretan, bi jarduketa planteatzen dira. Lehenengoa eskualdeko ikastetxeetako dibulgazio-lanarekin lotuta dago, belaunaldi gazteenei nekazaritza-sektorearen garrantzia eta etorkizunean horretan aritzeko aukera ezagutarazteko. Bigarrena tokiko herritarrei zuzenduta dago, eskualdeko nekazaritza-sektoreaz sentsibilizatzeko eta elikagaiak ekoiztea oso lanbide beharrezkoa eta duina dela helarazteko.

---

5. EKINTZA-ILDOA

Sentsibilizazioa eta komunikazioa

5.1. JARDUKETA

Eskualdeko ikastetxeetan sentsibilizazio-jarduerak egitea

EPEA

Laburra

INBERTSIOA

Txikia

AZALPENA

Gero eta hiritarragoa den gizarte batean, beharrezkoa da tokiko mailan nekazaritza-sektore bizi eta aktibo bat izatearen onurak azaltzea, baita tokiko eta sasoiko produktu ekologikoen kontsumoa bultzatzea ere. Ikastetxeen esparruan, beharrezkotzat jotzen da eskualdeko baserritarrengana hurbiltzea, bertatik bertara ezagutzeko.

Jarduera horiek ikastetxe batzuetan egiten dira. Jarduketa honek lehendik dagoen lana indartu eta eskualde osora hedatu nahi du.

HELBURUAK

- Tokiko eta sasoiko produktuari eta elikadura jasangarriari buruzko hezkuntza-lana egitea.
- Ekoizleen lana ezagutaraztea.
- Tokiko nekazaritza-sektoreari buruzko diskurtso konstruktiboa sortzea.

JARDUERAK

- Lurraldean dagoeneko egiten diren sentsibilizazio-jardueren mapa osatzea.
- Beste lurralde batzuetan arrakasta duten sentsibilizazio-jarduerak aztertzea.
- Sentsibilizazio-jarduerak hobetu eta/edo txertatu behar dituzten ikastetxeak identifikatzea.
- Hezkuntza-errealitate bakoitzari egokitutako jarduerak diseinatzea.
- Tokiko ekoizleekin lankidetzan aritzea, jarduerak aurrera eramateko.
- Jarduketaren finantzaketa-iturriak baloratzea.

ERAGILE NAGUSIAK

Jangurie / Ekolurra

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Urremendi Landa Garapen Elkarte / Neus Monllor

5. EKINTZA-ILDOA

Sentsibilizazioa eta komunikazioa

5.2. JARDUKETA

Busturialdea-Urdaibaiko herritarrei zuzendutako kanpaina bat egitea sektorea duintzeko

EPEA

Laburra/Ertaina

INBERTSIOA

Ertaina

AZALPENA

Kontsumitzaile potentziales ez dute tokiko eta sasoiko produktu ekologikoen inguruko ezagutzarik. Kontsumo hori handituz gero, ekoizleek beren nekazaritza-enpresen bideragarritasuna hobetuko lukete. Beraz, beharrezkotzat jotzen da lurraldean tokiko eta sasoiko produktu ekologikoak erosteak dakartzan onuren eta balioaren berri ematea.

HELBURUAK

- Eskualdeko ekoizleen lana ezagutaraztea.
- Tokiko eta sasoiko nekazaritza-ekoizpen ekologikoari buruzko mezu konstruktibo bat sortzea inplikaturako eragileen eskutik.
- Tokiko eta sasoiko produktu ekologikoa baloratzea.
- Kontzientzia sortzea Urdaibai Biosfera Erreserbako natura-ingurunean lehen sektoreak egiten dituen gizarte- eta ingurumen-lanen inguruan.

JARDUERAK

- Biosfera Erreserbaren balioei eusteko nekazaritza-sektorearen beharrari buruzko dibulgazio-materialak sortzea.
- Eskualdean kokaturako ekoizleen esperientziak biltzea.
- Jarduketaren finantzaketa-iturriak baloratzea.

ERAGILE NAGUSIAK

Urremendi Landa Garapen Elkarte / Baserritik Urdaibaira / Ekoetxea

LAGUNTZA-ERAGILEAK

Urdaibai Biosfera Erreserba / Ekolurra / Neus Monllor

nm neus
monllor